

שיחות קודש

שיעורים בספה"ק 'מאור עינים'
שנמסרו ע"י ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פסח – תשפ"ב

©

כל הזכויות שמורות
אין להעתיק ללא אישור
בכתב מהמוציא לאור.

טלפון להערות ותיקונים:

0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

פֿבוֹן

נתקבות החסידות

ספינקא

רחוב הרב יעקב

לנדא 11

בני ברק

הקונטרס יצא לאור

על ידי הרב יצחק טווערסקי
שליט"א

ז	זים טוב פסח.....
ה	שיעור א'.....
ה	למה קבלת התורה היה במידת גבורה.....
ה	בלי יראה אין תורה.....
ה	רק עם יראה אדם יכול לבטל את עצמו.....
ה	באותו מקום של חרדות יש יראת ד' לחיים.....
ה	הקשר של המלך עם העם הוא על ידי הדיבור.....
ו	צריכים לדעת שלא מבינים כלום.....
ו	אדם שלא מבין שאין הבנה לפעמים לא מפנה מקום לעוד הבנה.....
ו	הקב"ה נתן לנו את התורה כדי להגיע לפנימיות התורה.....
ו	אדם שאין לו יראה אז הוא מסתובב בשלימות ולא מוכן להיכנע.....
ז	תורה בלי יראה זה מת.....
ז	אדם שמפנה קל מדעתו שם מתחיל כל הבעיות שלו.....
ז	הפחד אומר לנו שיש משהו יותר חזק ממני.....
ז	אדם שלא פותח את הטלפון שלו לא יהיה לו קליטה.....
ח	תכלית לימוד התורה הוא להגיע לנתן התורה.....
ח	אדם שיש לו אורות ואין לו כלים הכל ילך לאיבוד.....
ח	אדם צריך להגיע מהעצמו לפרסום.....
ח	אדם שלומד תורה עם יראה מגיע להקב"ה.....
ט	אדם צריך תמיד לחשוב מחוץ לקופסה.....
ט	הגבלה שיש לנו הוא כדי לקבל עוד יותר.....
ט	היראה מכין את האדם לכלי לקבל את התורה.....
ט	המקור של החיים שלנו הוא להיות מחובר להקב"ה.....
י	שיעור ב'.....
י	התורה מצד אחד קשה ומצד שני קל מאוד.....
י	אדם צריך להפנים כל דבר.....
י	השאלות שיש לנו מביא אותנו לתורה שבעל פה.....
י	העיקר לקרוא קריאת שמע בשיא החושך.....
י	אדם שלא חי עם הקב"ה אפילו תורה שבכתב הוא לא מבין.....
י	על ידי משניות מזככים את החומרות להתחבר להקב"ה.....
י	הסיפור עם הבעל התניא.....
י	הכל תלוי לפי שעת לחץ ועם חברים.....
י	צריכים לחיות עם הסכנה לא לשכוח את הקב"ה לרגע אחת.....
י	גם את היראה הקב"ה נתן לנו.....

- המלחמות באים ללמד ששום דבר לא בטוח..... יג
- יותר טוב לדבר על סוסים מלדבר על אנשים..... יג
- איך אפשר לשמוע אם הקב"ה נתן את התורה בדיבור אחד..... יג
- בכל חסר אונים אדם מחפש את הקב"ה שנמצא שם..... יג
- השורש של התורה הוא היראה..... יד
- על ידי היראה מגיעים לתורה..... יד
- החרדות שיש לנו היום הוא לחבר אותנו להקב"ה..... יד
- היו צדיקים שרק הסתכלו אחד על השני..... יד
- על ידי היראה מקלפים את החיצוניות..... יד
- שיעור ג'..... יט
- בתורה אפשר לחפש את הידע או את הקב"ה..... טו
- התורה צריכה ללמד אותנו..... טו
- אדם שחי עם הקב"ה אז אפילו חלק הוא ג"כ אין סוף..... טו
- על ידי החרדות והפחדים אדם מחבר את היה הווה ויהיה לאחד..... טו
- הקב"ה מעורר את הפחד כל הזמן מחדש..... טז
- אדם שחי עם היראה אז הוא מבין דבר מתוך דבר..... טז
- אם לא מכניסים אותו לשקע זה לא יעבוד..... טז
- אדם שהולך עם יראה אז התורה קל הוא..... טז
- התורה יכול לשרוף אותך..... טז
- אדם בלי ביטול אין לו כלי מספיק גדול וממילא נשרף..... יז
- הבעיה הוא בכוס שלך ולא בי..... יז
- אדם שלומד תורה בשביל הידע נשרף בסוף..... יז
- היראה הוא הכלי לתפוס את התורה שהוא כאש..... יז
- סיפור עם אברך כולל..... יז
- לך אופה שאתה לא נשרף..... יח
- נשרף הוא והמוחין שלו..... יח
- צריכים להיות עסוק עם הנתן התורה..... יח
- בתורה יש הרבה אור ופחות לבושים..... יח
- צריכים לשמוע את האיננו מושג שלנו האישי..... יח
- סיפור עם המגיד ממעזריטש זי"ע..... יט
- טעם למה קורין אותו שבת הגדול..... יט

יום טוב פסח

שיעור א'

יום א' כד' אדר ב'

למה קבלת התורה היה במידת גבורה

איתא במאור עינים (ד"ה וידבר אלוקים (האי)). וידבר אלוקים את כל הדברים האלה לאמר. צריך להבין, למה נאמר כאן השם אלוקים דווקא, שהוא מידת הגבורה. מיד כשמתחילים לדבר כבר מדברים עם מידת גבורה. הלא דרך העולם כשאני רוצה לשכנע מישהו אני מדבר יפה ומנומס ולא בצעקות, א"כ למה הקב"ה מתחיל עם מידת גבורה. וגם רבותינו ז"ל אמרו אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו. ולמה הוא כך, ששמעו מפי הגבורה, שקבלו התורה ע"י מידת הגבורה. דהיינו מהי ענין הגבורה לקבלת התורה.

בלי יראה אין תורה

אך ביאור הענין בזה, דהנה אמרו רבותינו ז"ל כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת, וכל שאין יראת חטאו קודמת לחכמתו אין חכמתו מתקיימת כו', וא"כ, נמצא, שאי אפשר שיתקיים החכמה, דהיינו התורה, רק כשתקדם לה היראה.

רק עם יראה אדם יכול לבטל את עצמו

דהיינו יש את התורה שזה טקסט של התורה, ויש תורה אור שזה החיבור שלך שנמצא בתורה ודרכו אתה מתחבר להקב"ה, אנכי ר"ת אנא נפשאי כתבית יהבית, הקב"ה הוא אינו גוף ולא משיגי גוף ואין דרך אחרת להגיע אליו יתברך רק ע"י התורה, ולהגיע ממושג לאינו מושג הוא רק ע"י אמונה שאתה מחפש בתוך התורה את החכמה ואז מגיעים לאינו מושג, וזה ע"י שאדם מבין שכמה שאתה מבין אתה עוד לא מבין כלום, ורק ע"י יראה אדם יכול לבטל את עצמו ולדעת שיש משהו מעליו.

באותו מקום של חרדות יש יראת ד' לחיים

דהיינו ברגע שאדם מבין שיש משהו מעליו שהוא לא מבין, מצד אחד זה מביא לו חרדות כי אדם מפחד מלא נודע, אדם חי כל הזמן במצב של לא נודע, תקופת הקורונה היה לא נודע, עכשיו אנחנו באמצע מלחמת ברוסיה שזה ג"כ מצב לא נודע, אבל באותו מקום שאדם נכנס למצב של חרדות אדם יכול להיכנס למצב של יראת ד' לחיים ולהגיע לקשר בורא, אבל להגיע לקשר בורא חייבים את התורה, ובלי תורה אין מציאות להגיע למקור של השגה ולשורש.

הקשר של המלך עם העם הוא על ידי חיבור

דהיינו לפני התורה חייבים להקדים יראה. למדנו אתמול בפרי הארץ שיש מלך ועבר במוחו הרבה דברים, אבל אז עדיין הוא לא קשור לעם כלל, ורק כשמתחיל לדבר אז מתחיל הקשר שלו בינו לבין העם שלו, וגם כשהמלך רק חושב אין עדיין הנהגה ואין יראה כלל, ורק כשהמלך מתחיל לדבר אז מתחיל יראה כולם מטים אוזניים לשמוע מה הוא רוצה, וגם דיבור הוא הנהגה שאז אתה רואה את המנהיג. דהיינו הקשר שלנו עם המלך מתחיל רק בדיבור

שאי יש את היראה, אבל את החשבונות של המלך אנחנו לא יודעים כלל. אבל צריכים לדעת נכון שיש דיבור שזה יראה ומפחד ומכניס אותך לחרדות, אבל צריכים לדעת שיש משהו מעל הבנה שלנו והשגה שלנו. וזה הן יראת ד' הוא חכמה, אדם שחי עם יראה יכול להגיע למצב להבין שיש משהו מעל הבנה והשגה שלי וזה חכמה שיש במוחו, ואז ע"י אמונה אתה מתחבר לאינו מושג.

צריכים לדעת שלא מבינים כלום

ר' אשר אמר הדרך לחיות באחדות הוא להבין שאתה לא מבין כלום. וכמו שידוע על **האמרי יוסף זי"ע** שלא גמר ללמוד בלי קשיא בסוף, דהיינו צריכים להבין שלא מבינים כלום. דהיינו כשאני פוגש את השני והוא פוגע בי אז יש לי עבודה לדעת שאני לא מבין, או לדעת שבלי שאני מסתובב כאן הייתי לכאורה הרבה יותר גרוע, דהיינו אדם צריך להבין שהוא אף פעם לא יכול להבין, ובקושי אדם יכול להבין את עצמו, אי הבנה מצד אחד זה מביא חרדה ופחד, ומצד שני זה מביא ליראה שאז אדם מוכן להבין שיש דברים שהוא לא מבין ואז הוא מוכן לשמוע, וברגע שאדם מוכן להבין שהוא לא מבין בזה הוא מפנה מקום במוחו שלו להבין עוד דברים, ואז יהיה מצב להבין את האיננו מושג, ולזה צריכים שוב את היראה לאינו מושג, כי אדם שמגיע לאין סוף יש שוב אין סוף.

אדם שלא מבין שאין הבנה לפעמים לא מפנה מקום לעוד הבנה

אבל אדם שלא רוצה להבין שיש דברים שאי אפשר להבין, דהיינו הוא לא מפנה מקום לעוד הבנה, אז הוא עסוק כל הזמן בהבנה שלו האישי, וגם התורה הוא כמו אש, וכמו אש שאין מצב לתפוס אותו בלי כלי, אותו דבר אדם שלומד תורה ולא חי שיש משהו מעל הבנה והשגה שלו, בסופו של דבר זה ישרוף אותו, כי יש לו אורות בלי כלים, ואז הוא עלול לעשות שטויות ח"ו. דהיינו אדם צריך לדעת שכדי לקבל את התורה צריכים כלים, והכלי לקבלת התורה הוא יראת ד', ראשית חכמה יראת ד', קודם יש יראה ואח"כ מגיע חכמה. בלי יראה אולי תקבל את הטקסט ותוכל לקרוא את העיקר שהתורה יכול לתת לך אין לך.

הקב"ה נתן לנו את התורה כדי להגיע לפנימיות התורה

כתוב הלואי אותי עזבו ותורתו שמרו. אותי זה האותיות שזה הידע, ותורתו שמרו זה החלק הפנימי שאתה משיג שם את הקב"ה. דהיינו הקב"ה אומר לנו לא נתתי לך את התורה רק בשביל הידע אלא בשביל שתתחבר לתורה ולהקב"ה ולפנימיות שיש בכל דבר. באורייתא ברא קוב"ה עלמא הקב"ה ברא את העולם עם התורה, ובכל כל דבר אתה יכול למצוא את התורה ואת הקב"ה, ואתה מחיה את כולם הדרך שהקב"ה מחיה כל דבר הוא דרך אותיות התורה, איסתכל קוב"ה באורייתא וברא עלמא, אבל בתורה יש הרבה אור ופחות לבושים, אבל בעולם נכון שיש שם הרבה אור אבל יש ג"כ הרבה מאוד לבושים, וע"י התורה אפשר להגיע לאינו מושג, אדם שלומד תורה רק לידיעת התורה אז הוא מגביל את הידיעות שלו ולא מוכן להגיע לאינו מושג כלל.

אדם שאין לו יראה אז הוא מסתובב בשלימות ולא מוכן להיכנע

הפוך בה והפוך בה דכולא ביה שאין לך מידה טובה הימנה, אדם שלומד תורה ורואה שאין לו כלום, התורה נותנת לאדם את הדבר הזה. אדם שמסתובב עם שלימות ולא מוכן לתת הכנעה זה בגלל שאין לו יראה לפני זה וממילא אין לו תורה ואין לו ביטול. וזה היה הזי

מלכים שהקב"ה בונה עולמות ומחריבן, הז' עולמות הוא שבע יפול צדיק וקם, אנו צריכים לעבור את התהליך הזה ולראות שאנו לא מחזיקים מעמד לבד, ואז וימלוך הדר, הדר מרא שמיא, אותו דבר ז' פעמים הוקם המשכן ואז ביום השמיני הוקם וזה נשאר ולא נחרב כלל, החצי ולמטה זה היש והחצי למעלה זה האין, ששם הבינה ואז אדם מוכן לבטל את עצמו לגמרי להקב"ה.

תורה בלי יראה זה מת

כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו מתקיימת, דהיינו תורה בלי יראה זה מת, וכדי שיהא מתקיימת ויהיה לך שם חיות חייבים שיהיה לפני זה יראה ואז יהיה לך תורה. וכל שאין יראת חטאו קודמת לחכמתו אין חכמתו מתקיימת. וא"כ, **אי אפשר שיתקיים החכמה, דהיינו התורה, רק כשתקדם לה היראה.** למדנו שלא מספיק שיהיה יראת העונש ויראת הרוממות אלא צריכים ג"כ יראת חטא, יראת העונש הוא בשעת מעשה שאז אדם מפחד או מעונש או שיש לו יראת הרוממות וממילא הוא לא עושה את עבירה, אבל יראת חטא הוא לעתיד, אותו דבר לפני לימוד התורה צריכים לתכנן את הלימוד שזה ע"י יראה.

אדם שמפנה קל מדעתו שם מתחיל כל הבעיות שלו

דהיינו אדם צריך לדעת למה הוא לומד, אפשר ללמוד בשביל שלא לשמה, אבל מתוך שלא לשמה בא לשמה צריכים לתכנן את הלשמה, נכון שבלי שלא לשמה זה לא הולך אבל צריכים לתכנן את זה, וצריכים לדעת אם אני לא יגיע למצב של לשמה יהיה מצב של והפכתו על פניו, דהיינו בלי תורה לא מגיעים לשום קשר בורא כלל, ואז ג"כ זכה נעשה לו סם חיים לא זכה נעשה לו סם המוות, דהיינו בכל דבר צריכים לדעת איך להשתמש בו, אש יכול לחמם ויכול לעשות אסון עם זה, א"כ לפני שמתחילים ללמוד צריכים ללמוד ההוראות ולשמוע את הסכנה שיש בדבר, הפחד הכי גדול של הצדיק אמת הוא שלא יפספס שום דבר מלהגיע להקב"ה, כי ברגע שאדם מתנתק מהתורה שם מתחיל כל הבעיות שיש לו, **הפרי הארץ** אומר שברגע שאדם מפנה קל מדעתו אז מתחיל כל הבעיות שיש לו. יכול להיות שיש לו תורה אבל אין לו קשר בורא.

הפחד אומר לנו שיש מישהו יותר חזק ממני

לכן דיבר השי"ת במידת הגבורה והפחד, לפני זה היה פחד פחדים קולות וברקים, כדי לדעת שגם הפחד הקב"ה צריך לתת לך, כשיש לאדם פחד ממהו הכוונה הוא שיש מישהו שהוא יותר חזק ממני, יש משהו הרבה יותר עמוק ממה שאני מבין ומשיג. **ונפל פחד גדול עליהם, ויחרד כל העם וגו'.** ובשביל מה עשה כן הקב"ה, אלא **וע"י כן היתה בהם הכנה לקבל התורה.** אבל בלי הפחד לפני זה היו שומעים עוד איזה הרצאה ותו לא, עוד איזה טיש, או עוד שלישי סעודות תורה, ועל ידי אמונה יש לאדם כוחות להתחבר לאינו מושג וללא נודע, אבל ברגע שאין לאדם את הפחד הזה שיש משהו מעליו הוא לא יגיע לזה אף פעם. וככל שחיים עם הפחד יותר אז הקב"ה ג"כ עוזר שנוכל להגיע אליו יותר.

אדם שלא פותח את הטלפון שלו לא יהיה לו קליטה

ולכאורה למה צריכים את היראה ואחרי זה התורה, אלא **והנה, היראה היא כלי להתורה,** בלי יראה אולי יהיה לך תורה אבל רק ידע ואותיות בלבד, אבל את האור התורה את זה אי אפשר לקבל רק ע"י אמונה ויראה לפני זה, וזה כמו אחד שרוצה להשיג קליטה בטלפון שלו

אבל אם הוא עוד לא פתח את הטלפון אפילו שהוא נמצא במקום שיש הכי הרבה קליטה והכי טובה אבל חייבים לפתוח את הטלפון ואז הכל יעבוד, דהיינו בלי יראה התורה הוא כלום. וזה כמו שאין לך קליטה.

תכלית לימוד התורה הוא להגיע לנותן התורה

הרמ"א בשו"ע בסימן א' אומר שויתי ד' לנגדי תמיד, הכוונה הוא שאפשר ללמוד את התורה כספר חוקים בלבד, ואפשר ללמוד את התורה כדי להגיע להקב"ה ולהתחבר אליו יתברך, מה דסני עלך לחברך לא תעביד אדם צריך לדעת שהמצות עשה מקרבים אותו להקב"ה ועבירה מרחיק אותו מהקב"ה וממילא יש מצות לא תעשה כדי לא להתרחק מהקב"ה אלא להיות קרוב אליו יתברך, ומסביר שם שאינו דומה אחד שיושב בבית לאחד שיושב לפני מלך, דהיינו ברגע שהוא יושב לפני מלך יש לו יראה ואז אפשר ללמוד תורה, נכון שאדם לא רואה את הקב"ה אבל דווקא מהלא נודע שהוא נמצא בה מגיעים להקב"ה, דווקא מחטאתי נגדי תמיד ומכאובי נגדי תמיד מגיעים לשויתי ד' לנגדי תמיד, אדם אולי יודע את התורה ומחובר לטקסט של התורה אבל הוא לא מחובר לנותן התורה.

אדם שיש לו אורות ואין לו כלים הכל ילך לאיבוד

והנה, היראה היא כלי להתורה, ובה ע"י היראה מלובש כל התורה. ובלי היראה לא מגיעים לתורה, כי הוא עמוק עמוק ימי ימצאנו. כמו שכתוב הן יראת ד' היא חכמה, בתוך יראת ד' מלובשת החכמה שהיא התורה. שבתוכה מלובשת ומעוטפת כל החכמה והתורה. ראשית חכמה יראת ד', לפני החכמה חייבים יראת ד', ואז אדם מגיע להבנה שהוא לא יכול להבין ולהשיג כלל, ורק מאמין שיש משחו מעל הבנה והשגה כלל, שיראת ד' צריך להיות קודם לחכמה, שהיראה היא כלי, והכלי צריך להיות מקודם, שאם אין לו כלי במה יכנוס. אדם שיש לו מים ואין לו כלי זה לא שווה. אדם שיש לו אורות ואין לו כלים הכל ילך לאיבוד. וברגע שאין לך כלי איפה אתה רוצה שהתורה יכנס. התורה הוא מוגבל אבל הקב"ה רוצה שע"י היראה שאדם יתחבר לאינו מוגבל ולאינו מושג, וע"י שאדם לומד תורה ומאמין בזה הוא מקבל כוח להתחבר לאינו מוגבל.

אדם צריך להגיע מהצמצום לפרסום

וכן מפורש ע"פ חכמינו ז"ל במדרש אמרו ישראל כו' כל החכמות אנו יכולים לקבל רק חכמת התורה כו'. במדרש איתא, שאמר השם לישראל, כל החכמות והתורה דבר אחד קל הוא, כל מי שמתירא אותי, הרי כל החכמות וכל התורה בלבו. ובשביל לתת לך את התורה הקב"ה היה צריך לצמצם את עצמו, כשעלה ברצונו הפשוט לברוא את העולם עשה צמצום, אבל הקב"ה לא ברא אותו כדי שתישאר שם בתוך הצמצום, אלא הקב"ה עשה כן כדי שתגיע משם לפרסום ולנותן התורה. אדם שלוקח את הצמצום לא בתור סיבה אלא בתור מציאות אז הוא חי עם הבגד של התורה ולא עם התורה בעצמו, וברגע שחיים עם הפחד אז אנחנו מתחברים עם העומק של התורה.

אדם שלומד תורה עם יראה מגיע להקב"ה

אותו דבר כאן בני ישראל לא רצו לקבל את התורה מחמת עומק ההשגה, כי התורה הוא אנא נפשאי כתבית יהבית, שעסק התורה גדול מאוד, נעלמה מעיני כל חי ומעוף השמים נסתרה. עין לא ראתה אלוקים זולתך. משה רבינו ביקש מהקב"ה הראני נא את כבודך. ואז

ענה לו הקב"ה שאפשר לראות רק את אחורי ופני לא יראו. **אמר להם הקב"ה, חייכם כל החכמות וכל התורה דבר אחד קל הוא**, כי תלוי איך לומדים את התורה, אדם שלומד תורה בלי יראה הוא לא יגיע לתורה אף פעם, אבל ברגע שיש לאדם יראה והוא מבין שהוא לא מבין כלום, זה עצמו מקשר אותך להקב"ה.

אדם צריך תמיד לחשוב מחוץ לקופסה

עצם הרצון והתשוקה שאדם רוצה לדעת מה יש מאחורי זה הוא מגיע לשם, אומרים באידיש אומרים א איד גיב זיך אן עצה. תמיד צריכים לדעת שיש משהו מעל זה, צריכים לחשוב מחוץ לקופסה, אדם הוא חלק אלוקי ממעל ועד כמה שהוא משיג תמיד יש לו תחושה שעוד לא הספיק כל דבר, והכוונה חלק אלוקי ממעל הוא שאדם ידע שהוא רק חלק ולא הכל, וברגע שיש לאדם את הרצון צמאה לך נפשי כמה לך בשרי, זה בעצם לא נותן רגיעות לאדם, אבל מטי ולא מטי, מקבלים נקודה של אין סוף וחוזרים בחזרה למושג, וככה זה כל החיים על כל נשימה ונשימה תהלה י-ה.

הגבלה שיש לנו הוא כדי לקבל עוד יותר

אם אתם יראים מלפני, הרי כל החכמות וכל התורה כו'. אדם חושב שהעולם שלו והוא לא קשור לאף אחד, אבל בנתינת התורה הקב"ה נתן להם את היראה כדי לראות שיש משהו מעל הבנה והשגה שלנו, כל מה שאדם עושה הוא יראה את עצמו עם מוגבלות, מוגבלות הוא גם במחשבה גם בדיבור וגם במעשה, אבל זה לא להגביל אותך אלא לתת לך עוד יותר מאיפה שאתה נמצא, אבל כדי להגיע לשם צריכים את הלא נודע, הלא נודע מביא לך יראה וזה מפעילה לך אמונה ואז הן יראת ד' היא חכמה. דווקא מיראת ד' מגיעים לחכמה. ראשית חכמה יראת ד'.

היראה מכין את האדם לכלי לקבל את התורה

דהיינו כנ"ל, שהיראה היא כלי של התורה, דהיינו שיש כאן הבנה, וכמו אורח שצריכים להכין לו מקום להתארח, וברגע שהוא מגיע ורואה שאין לו איפה להיות אז הוא הולך למקום אחר להתארח, אותו דבר אנחנו צריכים לדעת שיש לנו את התורה שהוא נעלמה מעיני כל חי, ועל ידי היראה אדם מכין את עצמו כדי לקבל את התורה, ובעצם גם הכלי הקב"ה עושה לך, ועבודה שלנו הוא להשתמש עם היראה בתור סיבה ולא בתור מציאות, **ובה מעוטף כל התורה כנ"ל.** וברגע שחיים עם יראה אתה כבר מחובר לאינו מושג, רק השאלה לאיזה כיוון אתה לוקח את זה, או להיכנס לחרדות או לחבר אותך להקב"ה.

המקור של החיים שלנו הוא להיות מחובר להקב"ה

ועיי היראה אפשר להשיג את כל התורה כולה. איתא **בתנא דבי אליהו** שפעם אחד פגש דיג אחד, ושאל אותו מה הפרנסה שלך, וענה אני גד כל יום כמה דגים ומזה אני חי. ושאל אותו האם אתה יודע ללמוד תורה, וענה שהוא לא יודע. ואז שאל אותו א"כ איך למדתי לתפוס דגים. ענה אותו אחד מה השאלה הרי זה החיים שלי. אמר לו אליהו אם אתה תדע שהתורה הוא החיים שלך היית גם לומד תורה. אדם שחי שהידע זה החיים שלו אז לא יודע מה מדברים כאן. אבל אדם צריך לדעת שעיקר החיות והתחדשות שלו הוא רק כשהוא מחבר זאת למקור ולשורש של כל דבר, כי המקור של החיים הוא ואתם הדבקים בדי אלוקים חיים כולכם היום, וצריכים להתחבר לא רק לידע אלא למקור של החיים, ואז זה חיים,

קודש

פסח

שיחות

וברגע שברור לך שזה החיים אפילו שאתה לא יודע יהודי תמיד מסתדר בכל מצב שרק יהיה,
תמיד ימצא את הדרך להגיע לחיים.

שיעור ב'

יום ב' כה' אדר ב'

איתא במאור עינים (המשך ד"ה וידבר אלוקים (הא')). שאלנו שכתוב וידבר אלוקים את כל הדברים האלה לאמר, אבל לכאורה מהו הלשון אלוקים שזה מידת הגבורה באמצע.

התורה מצד אחד קשה ומצד שני קל מאוד

אלא התורה אי אפשר להשיג אותו, נעלמה מעיני כל חי ומעוף השמים נסתרה. א"כ בשביל מה הקב"ה נותן לנו את התורה, אלא חייכם כל החכמות וכל התורה דבר אחד קל הוא, אם אתם יראים מלפני אדם שיש לו יראה זה דבר קל, אבל אדם בלי יראה זה כבר דבר קשה מאוד, וזה אמר משה רבינו מה ד' אלוקיך שואל מעמך כי אם ליראה. אבל לכאורה צריכים עצה לעצה ואיך מגיעים ליראה.

אדם צריך להפנים כל דבר

אלא הפרי הארץ מסביר מה המעלה של יראה, אלא אז אדם יודע שיש משהו שאני לא מבין ומשיג כלל, התורה זה אנכי שזה אנא נפשאי כתבית יהבית, הקב"ה מכניס את עצמו בתוך התורה, וצריכים אנו לדעת שכמה שאנחנו משיגים יש עוד הרבה שעוד לא השגנו כלל, יש משהו מעבר להבנה שלי, וכדי להגיע לזה הוא אך ורק אם אדם חי שבאמת יש משהו מעליו שאי אפשר להשיגו, ואז הוא מוכן להיכנע ולדעת שהוא לא מבין הכל, אבל אדם שאין לו יראה חושב שזה התור שנתנו לו והוא לוקח זאת ואומר ישר כוח והולך הלאה. דהיינו אדם צריך להפנים כל דבר, אדם שלא חי עם יראה אז ניגש לזה בתור תייר ובודק את זה ומחליט האם זה מתאים לו או לא, אבל אז אדם לא חי שזה קשור אליו והוא חלק מזה.

השאלות שיש לנו מביא אותנו לתורה שבעל פה

כתוב שמשה רבינו למד את התורה ארבעים יום וארבעים לילות, ביום הוא למד תורה שבכתב ובלילה הוא למד תורה שבעל פה. ביום אפשר עוד להשיג משהו אבל בלילה זה החיבור שהקב"ה נתן לך שדרכו אפשר להתחבר להקב"ה. אבל חייבים תורה שבכתב ותורה שבעל פה וזה הולך עם יראה ביחד. לילה זה זמן של חרדות פחדים ולא נודע, וכן הוא תורה שבעל פה שכל הזמן שואלים שאלות ועוד נשארים בסוף עם תיקו תיובתא וכדומה, אבל הקשיא מביא אותך לתורה שבעל פה, כי תכלית הידיעה הוא לדעת שאינו יודע. וברגע שיש לך תשוקה ואתה רוצה להגיע אז הגעתי ליעד.

העיקר לקרוא קריאת שמע בשיא החושך

הרה"ק רבי זושא זי"ע והרה"ק רבי שמעלקא זי"ע למדן ביחד את המשנה הראשונה של ברכות, והרבי רבי שמעלקא התחיל להסביר לרבי זושא את הפירוש של המשנה. אמר לו רבי זושא מי אמר לך שמאימתי פירוש ממותי, אלא הפירוש הוא פחד, ברגע שיש לאדם פחד מהקב"ה אז קורין את שמע בערבין. שמע אינו הכוונה לשמוע אלא להפנים להכניס את זה בתוך הלב שלך, א"כ ברגע שיש לאדם את היראה אז קורין את שמע אפילו בשיא החושך.

אדם שלא חי עם הקב"ה אפילו תורה שבכתב הוא לא מבין

אבל אדם שלא חי עם היראה והפחד, והלילה עוד מביא לו חרדות ופחדים, ורק בגלל שהוא לא מבין הוא חוסם את עצמו לגמרי מלהיכנע להקב"ה ולחיות אחד אתו ית', אז לא רק תורה שבעל פה הוא לא מבין אלא אפילו תורה שבכתב הוא לא מבין. כי תורה שבכתב נתנו לך להגיע עם זה לתורה שבעל פה.

על ידי משניות מזככים את החומריות להתחבר להקב"ה

שמעתי פעם בשם רבי אליהו לאפיאן זצ"ל שאמר: מי שקשה לו ללמוד, שיתחיל להגיד משניות, כי משניות זה אותיות נשמה, לפעמים אדם הוא כ"כ חומרי וקשה לו להתחבר עם התורה שהוא שיא הרוחני, ואז ע"י אמירת משניות מזכך את עצמו ואז יתחבר להקב"ה אפילו במצבים שלא לא נודע ג"כ.

הסיפור עם הבעל התניא

וזהו שאמרו רבותינו ז"ל קיים אברהם אבינו ע"ה את כל התורה עד שלא ניתנה. ולכאורה איך קיים עד שלא ניתנה, מהיכן ידע. אבל להנ"ל מובן שבתוך היראה נמצא התורה, וזה לבד שאתה חי ויודע שיש משהו שאתה לא יודע זה עצם התורה. מספרים אצל הבעל התניא שחיתך אחד מבניו, והיה שם בדרך ואמר על כולם דברי בדחנות אבל על הרבי הוא לא אמר כלום, בסוף ביקש ממנו הבעל התניא שיגיד גם עליו, אמר הבדחן שהוא מפחד. אמר לו הבעל התניא אתה יכול להגיד אין לך ממה לפחד. ואז אמר לבעל התניא למה אתה מחזיק את עצמך יותר גדול ממני, ממה נפשך מה שאני יודע גם אתה יודע ומה שאתה לא יודע גם אני לא יודע, וההבדל הוא שיש דברים שאתה יודע ואני לא, אבל מה זה שווה לעומת מה ששנינו לא יודעים. כלומר ברגע שחיים עם הפחד אז קטן וגדול שם הוא.

הכל תלוי לפי שעת לחץ ועם חברים

רק השאלה האם אדם מוכן להיכנע איפה שזה מצב של לא נודע ואיפה שזה לא מסתדר לו, כי הקב"ה הוא לית ליה מגרמיה כלום ולית מחשבה תפיסה ביה כלל ולית אתר פנוי מיניה, ואז אדם מתחבר להקב"ה ולתורה. וברגע שאדם חי עם יראה אבל לא עם יראה של חרדות ופחדים אלא יראת ד' היא לחיים, ר' אשר היה אומר איך אפשר לדעת אם אתה בכיוון הנכון או לא, תלוי מה אתה עושה בשעת לחץ, וגם איך אתה מתייחס לחברים. דהיינו עיקר היראה היא לחיים לחיות עם עצמך ועם אחרים. ואז אתה מחובר לתורה שהוא המקור של כל הבריאה.

צריכים לחיות עם הסכנה לא לשכוח את הקב"ה לרגע אחת

ויובן לפי דברינו הנ"ל, שבתוך היראה מעוטף ומלוּבש כל התורה. והם היו יראים מאוד מהבורא ב"ה, כמאמר עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה, ובה השיגו כל התורה כולה. ר' אשר היה שצריכים לחיות את הסכנה שלא לשכוח את הקב"ה לרגע אחת. אדם שחי עם הקב"ה הוא חי, אדם שלא חי עם הקב"ה אלא עם הידועות שלו אז הוא בחינת מת. א"כ יראת חטאו קודמת לחכמתו, דהיינו ברגע שיש לו יראת חטאו אז חכמתו מתקיימת והוא מתחיה בחזרה. אבל אדם שיודע שבלי היראה כל דבר קטן מוריד לו מהפסים, וממילא הוא צריך שהקב"ה ינטרל לו את זה, והתורה נותנת לך כוח לזה, ואז לא משנה מה אתה לומד

העיקר שזה מיראה, זה יביא אותך להפשטה ולחיות עם הסיבות שהקב"ה מנהיג אותך, וזה עצמו הוא התורה.

גם את היראה הקב"ה נותן לנו

איתא שהקב"ה נתן את התורה בדיבור אחד מה שאין הפה יכול לומר ואין האוזן יכול לשמוע, אבל אם אני לא יכול לומר זאת ולא לשמוע זאת אי"כ מה התכלית של הקב"ה לתת את התורה בבת אחת. אלא ממך הכל ומידך נתנו לך הקב"ה מלמד אותנו איך להתחבר אליו ע"י התורה ולדעת שהכל מגיע מאת הקב"ה, וזה ע"י היראה, וגם את זה הקב"ה נותן לך וממך צריכים רק שתסכים למהלך אבל הקב"ה כבר ייתן לך הכל מה שאתה צריך.

המלחמות באים ללמד ששום דבר לא בטוח

וזה ע"י הלא נודע שיש לנו ועל ידי החרדות והפחדים והמחלוקת והמלחמות, וזה כדי ללמד אותך לא להיות בטוח בעצמך, ר' אשר היה אומר דבר אחד אתה יכול להיות בטוח שאתה לא בטוח. ורק אחד שהוא לא בטוח אז הוא יכול להגיע לביטחון בהקב"ה, אבל אדם שבטוח בעצמו לא יגיע אף פעם לביטחון בהקב"ה. וזה החרדות שיש לנו שזה להביא אותנו לחיות עם הקב"ה. תולה ארץ על בלימה תסתכל על כדור הארץ ותראה שזה עומד על כולם, אבל רק ע"י ההתבוננות הזאת מגיעים לחיות עם הקב"ה.

יותר טוב לדבר על סוסים מלדבר על אנשים

איתא במשנה רבי אלעזר הקפר אומר התרחק מתרעומת שמא תתרעם על אחרים, תתרחק מתלונות כי בסוף תדבר על אנשים, ואז ותוסיף לחטוא, כי ברגע שאתה מדבר על אנשים אתה גודל על ידי זה, אני לא והוא כן, אומרים יותר טוב לדבר על סוסים מלדבר על אנשים, והוא אוהב את המוכיחך כי מי שמוכיח אותך נותן לך הכנעה ושפלות והוא לא יותר מסיבה להוסיף חכמה על חכמתך, ושנא את המכבדך הכי סכנה זה אדם שמכבד אותך כי אתה עלול לחשוב שזה באמת, כי למעשה יכול להיות איזה אינטרס למה השני מכבד אותי.

איך אפשר לשמוע אם הקב"ה נתן את התורה בדיבור אחד

ולכן דרשו חכמינו ז"ל על פסוק וידבר אלוקים את כל הדברים גוי, ודרשו חז"ל, שדיבר הכל בדבור אחד – מה שאין הפה יכול לדבר ואין האוזן יכולה לשמוע. וצריך להבין, איך שמעו ישראל כל התורה כולה בדבור אחד. בשלמא הבורא ב"ה הכל יכול, מה שאין הפה יכול לדבר, הוא היה יכול לדבר כל התורה כולה בדבור אחד, אבל איך שמעו ישראל. הלא התכלית הוא שאנחנו נשמע את התורה ואיך באמת אנו יכולים לשמוע זאת. גם, למה עשה השי"ת כן, ומה יש לנו מזה. ומה תועלת היה לישראל בזה.

בכל חסר אונים אדם מחפש את הקב"ה שנמצא שם

וע"ז התשובה נכון שהוא נותן לנו את התורה אבל בשביל זה צריכים את היראה, וגם את זה הקב"ה נותן לך, וכאן שהיה קבלת התורה והיה וכל העם רואים את הקולות ויחרד כל העם אשר במחנה, וברגע שהיה מצב של ויחרד זה אומר שיש כאן משהו יותר גבוה ממה שאתה חושב, וע"י החסר אונים שלך אז אתה מחפש את הקב"ה שהוא כי טוב ד' לכל, הקב"ה הרי כן נותן כי דרכו של טוב להיטיב, ואז אדם מוכן לקבל את הטוב בלי להבין ובלי להשיג כלל.

השורש של התורה הוא היראה

ויבן לפי דברינו הנ"ל, שביראה מעוטפת ומלובשת כל התורה כנ"ל, כי ראשית חכמה יראת ד', ובשביל להגיע לחכמה צריכים יראת ד' שזה עוד לפני הכל, והשי"ת דיבר במידת היראה והפחד. השורש של התורה הוא היראה וממילא דיבר כן וכשאתה יהיה לך יראה תגיע ג"כ לשם, **לכן דיבר כל התורה כולה בדבור אחד כנ"ל**. וכן היה אצל הרבה צדיקים שבקושי הבינו מה שמדברים, כן שמעתי שהיה אצל החקל יצחק, וכן ראיתי אצל הבית ישראל, ואצל זקה"ק מביאלה זצ"ל, מצד אחד לא הבנו כלום ומצד שני ראינו שיש כאן משהו, אבל על ידי היראה הזאת אתה מתחבר לנותן התורה.

על ידי היראה מגיעים לתורה

ולכן יוכלו לקבל, מפני שהיתה להם היראה, שנפל פחד גדול עליהם, וברגע שנפל עליך היראה והפחד הזו בזה אדם מכשיר את עצמו להגיע לתורה, ואז יש מציאות לקבל את התורה, **ובהיראה מעוטפת כל התורה**. וכן היה הרבה צדיקים שהיה עליהם יראה גדולה מאוד, מצד אחד זה נראה כבדיחה ומצד שני זה הדרך להגיע לתורה.

החרדות שיש לנו היום הוא לחבר אותנו להקב"ה

ולמעשה הקב"ה ידע שבלי יראה אין כלום, וממילא לא חיכה שבני ישראל יפנימו ויגיעו לתורה על ידי יראה אלא נתן להם יראה מיד, **והשי"ת נתן והפעיל זאת בישראל, שכשהיה להם היראה יהיה בהם כל התורה**. ולמעשה יש לנו כהיום כל מיני חרדות ופחדים, וזה בעצם לחבר אותנו להקב"ה, ד' שמעתי שמעך יראתי ואז אני מגיע שזה אתה בעצם. וברגע שאני שומע שזה אתה בזה אני מתחבר לתורה. וברגע שהקב"ה דיבר איתם ביראה אז נתן להם את כל התורה כולה.

היו צדיקים שרק הסתכלו אחד על השני

והראה להם, שבהיראה יש בכוחו זה לדבר כל התורה כולה בדיבור אחד, ואיך אפשר לעשות, האמת הוא שאי אפשר, אבל ברגע שזה יראה אז אפילו בלי דיבורים ג"כ אפשר, **שבהיראה מלובש כל התורה**. רבי יוסף וואלטוך זצ"ל היה נוכח כשהרה"ק רבי שלומקה מזעוויהל פגש את הרה"ק מהוסיאטין זצ"ל, ולמעשה רק הסתכלו אחד על השני למשך שעה ולא דיברו ביניהם, אבל זה היראה מביא את התועלת הכי גדול, ע"י ההסתכלות אחד עם השני זה מביא את היראה ואת התורה.

על ידי היראה מקלפים את החיצוניות

וברגע שהיה לנו את היראה אז קבלנו את התורה, העצמיות של האדם זה התורה וזה חלק אלוקי ממעל ממש, וברגע שיש לי את היראה זה מקלף את החיצוניות שלי וזה מביא אותי לחסר אונים, ואז אני מגיע להקב"ה שהוא מחזיק אותי, ואז ע"י היראה אדם נהיו מוכשר לקבל כל התורה, כי בהיראה מעוטף כל התורה, וגם ללמד דבר זה, שע"י היראה אפשר לאדם להשיג כל התורה אפילו בדיבור אחד. א"כ כל פעם שיש לנו פחד או חרדה צריכים לדעת שזה הזדמנות מהקב"ה להגיע אליו ית', והיראה הוא בשביל להגיע לקבלת התורה.

שיעור ג'

יום ו' פרשת מצורע ז' ניסן

בתורה אפשר לחפש את הידע או את הקב"ה

איתא במאור עינים (המשך ד"ה וידבר אלוקים (הא"')). דברנו שהתורה בלי יראה לא יכולה להתקיים, מצד אחד התורה קל, ומצד שני תלוי מה אתה מחפש בתורה, אפשר לחפש בתורה רק את הידע בלבד ואפשר לחפש את הקב"ה שנמצא בתורה, אדם שמחפש רק את הידע מאוד קשה להגיע להקב"ה, אבל אדם שמחפש את הקב"ה וזה ע"י יראה אז מגיע לתורה ולהקב"ה.

התורה צריכה ללמד אותנו

דברנו שיראה נקרא שאדם ידע עד כמה הוא בעצם רחוק מהקב"ה ומהתורה, הקב"ה נתן לנו את התורה לא שאנחנו נלמד את התורה אלא שזה ילמד אותנו להכיר את הנותן התורה, ובלי זה אין מצב להכיר את התורה ואת הנותן התורה, ולתורה יש כוח לזכך אותנו, אבל לזכך הוא רק אם יש וברגע שאין מה לזכך אז אין כלום, עדות ד' נאמנה מחכימת פתי רק מי שמרגיש פתי אז התורה יכול לזכך אותו, אבל אדם שלא מרגיש פתי אז אין מה לתת לו, כשהקב"ה נתן את התורה היה ויחרד כל העם חרדה גדולה, והקב"ה נתן את התורה עם יראה כדי שנוכל להגיע על ידי זה לנותן התורה.

אדם שחי עם הקב"ה אז אפילו חלק הוא ג"כ אין סוף

וצריך להבין, איך שמעו ישראל כל התורה כולה בדבור אחד. בשלמא הבורא ב"ה הכל יכול, מה שאין הפה יכול לדבר, הוא היה יכול לדבר כל התורה כולה בדבור אחד, אבל איך שמעו ישראל. גם, למה עשה השי"ת כן, ומה תועלת היה לישראל בזה. אלא הקב"ה רוצה מאתנו חיבור, וברגע שאדם מחובר לאין סוף אז אפילו חלק מאין סוף הוא ג"כ אין סוף, אדם שעסוק בידיעת התורה לא מגיע להקב"ה אף פעם. הבעל התניא קורא לזה משל הקדמוני, המשל זה התורה והנמשל זה הקב"ה בעצמו, אנכי ר"ת אנא נפשאי כתבית יהבית, הקב"ה כשנתן את התורה נתן את עצמו ג"כ, הקב"ה הוא אין סוף ב"ה והתורה הוא לבוש אחרי לבוש עד התורה שאנחנו לומדים, אבל הקב"ה צמצם אותו בכזה צורה שאדם יכול להגיע משם לאין סוף בחזרה, א"כ הדרך היחידי להגיע להקב"ה הוא רק ע"י שאדם חי עם הנותן התורה, ואז יש לך חלק בתוך האין סוף ב"ה, ואז כבר הגעתי לאין סוף ב"ה.

על ידי החרדות והפחדים אדם מחבר את היה הווה ויהיה לאחד

דהיינו בעולם הזה שהכל מוגבל במקום ובזמן אז אדם שנמצא היום לא נמצא מחר או אתמול, אבל הקב"ה הוא היה הווה ויהיה, אבל הכוונה הוא באותו רגע הוא היה הווה ויהיה, וזה כי שם למעלה אין מושג של זמן ומקום וכל רגע הוא היה הווה ויהיה, אדם הוא הקושי הווה, אדם שחי עם העבר והעתיד אז הוא לא מחובר לעצמו ולא מחובר להקב"ה כלל, ואדם יכול להגיע להקב"ה רק בהווה, וזה דווקא ע"י החרדות והפחדים שבעבר ואז הוא שואל את עצמו איך אני חי עכשיו, אלא מאי הקב"ה נותן לי את הכוח לעכשיו, א"כ אותו הקב"ה שנותן לי כוח לעכשיו ייתן לי כוח גם מחר, אדם שחי שהוא חייב את התורה כדי להחזיק מעמד בהווה אז התורה באמת נותנת לו כוח להמשיך הלאה.

הקב"ה מעורר את הפחד כל הזמן מחדש

א"כ הקב"ה נתן את התורה בצורה של חרדה כדי ללמד אותך שבלי זה לא תקבל את התורה אף פעם. ויובן לפי דברינו הנ"ל, שביראה מעוטפת ומלובשת כל התורה כנ"ל, ואז אדם מחפש את התורה ושהוא ייתן לי את התורה, והשי"ת דיבר במידת היראה והפחד. לכן דיבר כל התורה כולה בדבור אחד כנ"ל, כדי לעורר את הפחד אצלך כי רק אז אפשר להגיע להקב"ה, והיו צדיקים מקפידים לומד בדיוק אותו הלשון של צדיק מלפניהם ואיך אמרו את זה ומה אמרו ובאיזה מקום אמרו זאת.

אדם שחי עם היראה אז הוא מבין דבר מתוך דבר

ולכן יוכלו לקבל, מפני שהיתה להם היראה, א"כ גם מיעט נקודת אמונתו בו יתברך הוא ג"כ מאתו יתברך, בלי יראה אדם עושה את עצמו שהוא לא יודע במה מדובר, אבל אדם שחי עם היראה אז הוא מבין דבר מתוך דבר, אדם שלא חי עם הקב"ה אז הידע הוא קיבל אבל הלא נודע ואינו מושג שזה עיקר התורה את זה הוא לא קיבל כלל, ואיך מקבלים כזה דבר גם את זה הקב"ה צריך לתת לך, שנפל פחד גדול עליהם, ואז יוכלו לקבל את התורה, ובהיראה מעוטפת כל התורה. היו צדיקים שהיו זורקים פחד על כולם, וזה היה כדי לעזור לך להתחבר לעצמך, אדם שנמצא בפחד מצד אחד הוא נמצא במצב של חסר אונים ומצד שני אז מתחבר לחיות שמחיה אותו, ואז מבשרי אחזה אלוקי שזה התורה.

אם לא מכניסים אותו לשקע זה לא יעבוד

והשי"ת נתן והפעיל זאת בישראל, שכשיהיה להם היראה יהיה בהם כל התורה. אדם שקונה מכשיר אם הוא לא מכניס אותו לשקע הוא לא יעבוד כלל, א"כ כל זמן שאדם לא יתחבר לתורה עם יראה הוא לא יגיע לנותן התורה, אדם יכול לנסות מה שהוא רוצה אבל לחיות של התורה הוא לא יגיע כלל, והראה להם, הקב"ה מראה לך איך צריכים לגשת ללימוד, אצל חסידים למדו עם כובע וחליפה ועשו הכנה וככה למדו, שבהיראה יש בכוחו זה לדבר כל התורה כולה בדבור אחד, שבהיראה מלובש כל התורה.

אדם שהולך עם יראה אז התורה קל הוא

ולפי זה מתורץ הנ"ל, שלכאורה הלא כתוב שהתורה הוא נעלמה מעיני כל חי ומעוף השמים נסתרה, אמר להם הקב"ה, חייכם כל החכמות וכל התורה דבר קל הוא, כי תלוי אדם שהולך עם יראה מגיע לתורה, אבל אדם שהולך בלי יראה אז הוא לומד רק בשביל ידיעת התורה הוא באמת לא מגיע להקב"ה, אבל אדם שהולך עם יראה אז כל התורה כולה דבר קל הוא. כי אז התורה מחבר אותך להקב"ה, כל פעם שיש לאדם פחד מצד אחד הוא בחסר אונים ומצד שני אפילו בתוך הלא נודע הוא מגיע לדעת שיש לו חיות שמחיה אותו, א"כ הקב"ה עזר לנו דווקא על ידי הפחד להתקרב אליו יתברך.

התורה יכול לשרוף אותך

ולכן דרשו רבותינו ז"ל על פסוק שפתותיו ששונים נוטפות מור וגו', ואמרו חז"ל אל תיקרי שושנים אלא ששונים, מור עובר, אל תיקרי מור עובר אלא מר עובר, כל תלמיד היושב לפני רבו ואין שפתותיו נוטפות מר, תכוונה. ופירוש רש"י כוונת אין שפתותיו נוטפות מר, דהיינו, שאינו יושב ביראה, תכוונה. ואז לא רק שהתורה לא יעזור לך ויציל אותך אלא אתה עוד

תישרף שם. וצריך להבין, למה העונש דווקא תכוונה, ומה מידה כנגד מידה הוא. דבר ראשון למה דווקא תכוונה, וגם אם הוא לומד תורה איזה מידה כנגד מידה הוא.

אדם בלי ביטול אין לו כלי מספיק גדול וממילא נשרף

ויובן לפי דברינו הנ"ל, ר' אשר היה אומר שכתוב ארבעה נכנסו לפרדס, ורק רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום, והסיבה הוא, כי כולם נכנסו לשם עם הידע שלהם ורצו לדעת מה עוד אפשר ללמוד, אבל התורה הוא אין סוף ב"ה מנין שהקב"ה לומד תורה וזה רק אדם שמבטל את עצמו, אבל אדם שלא מבטל את עצמו אז אין לו כלי מספיק גדול בשביל להכיל בתוכו את התורה ואז עוד נשרף שם לגמרי.

הבעיה הוא בכוס שלך ולא בי

היה אחד שרצה להתחיל ללמוד א"ב, ונכנס לרבי ושאל האם הוא יכול להצטרף, וענה שכן, והציע לו מיד כוס תה, ענה אותו יהודי בסדר בבקשה. ונתן לו וכוס והתחיל לשפוך לתוכו מים רותחין, ואחרי כמה שניות הכוס התמלא, אבל הוא המשיך למזוג, אמר לו אותו יהודי מה קורה כאן הכל יכול להישרף, אמר לו הרבי הבעיה הוא בכוס שלך לא בי.

אדם שלומד תורה בשביל הידע נשרף בסוף

אותו דבר אדם בלי יראה אז הקב"ה שופך עליך תורה שהוא כאש, וברגע שאדם לומד זאת רק בשביל הידע בסוף זה ישרוף אותך, אבל רק רבי עקיבא הוא נכנס בשלום ויצא בשלום, כי הוא לא שכח כלל את ארבעים שנים הראשונים שלו, ר' אשר הארבעים שנה האלו זה הציל אותו מלהישרף שם. כל פעם שלמד תורה ידע שיש נותן התורה, וברגע שלא למד עם הקב"ה ידע שאותו תורה שלמד לפני זה יכול לשרוף אותו.

היראה הוא הכלי לתפוס את התורה שהוא כאש

ויובן לפי דברינו הנ"ל, שהיראה היא כלי של התורה, ובתורה כתיב, הלא כה דברי כאש נאום ד' וגו', ואיך אפשר ליקח האש בלא כלי. לכאורה איך אפשר כלל לגשת לתורה הלא אש הוא, וכמו כדי לתפוס אש צריכים כלי אותו דבר כאן ומה הכלי שלך, אלא היראה זה הכלי שלך, כי רק על ידי יראת שמים אפשר לקבל את התורה, ולכן העונש תכוונה, שנשרפו המוחין שלו, שלוקח האש בלא כלי.

סיפור עם אברך כולל

אחד מהמפגשים הראשונים שלי עם ר' אשר היה במרכלים. ונכנס לשם אברך ואמר לר' אשר שלומד בכולל ומאוד קשה לו. שאל אותו ר' אשר מה קשה לך. אז נכנס לכוללים הנוהל למלאות פתק מתי מגיעים וכמה מאחרים וכמה לומדים ומספיקים ומבחינים. ואמר לר' אשר שבסוף החודש מורידים לו או בגלל הזמנים או בגלל הידע בקיצור הוא נשאר עם כלום בסופו של דבר. וכל החודש הוא עצבני מה יהיה כאן, ולמעשה מגיע הביתה בסוף החודש עם סכום קטן מאוד עוד מקבל צעקות בבית מה שהראש כולל לא נתן לו כלל.

לך איפה שאתה לא נשרף

רגיל על כזה שאלה התשובה צריכה להיות לנסות כולל אחר או משהו אחר. אבל ר' אשר שאל אותנו כמה אתה מרוויח בכולל הזה. ענה האברך אלף שם, ושאל אותנו איפה אתה גר, ענה האברך בבני ברק. אמר לו ר' אשר לך ליד עזרה ויקבל אותך באותו סכום ולך תסחוב שם סחורה לאנשים הביתה. כלומר אם אתה נשרף שם סימן שחסר לך איזה כלי שם, א"כ באותו סכום לך ותעבוד במקום אחר שלא תישרף שם.

נשרף הוא והמוחין שלו

כללא דמילתא, שהיראה היא כלי של התורה, אדם שרוצה ללמוד חייב כלי לפני זה, והיראה הוא הכלי שעל ידה משיגים את התורה כולה. ולכן צריך שתקדים לה. וצריכים לעשות הכנה לזה, ע"י שלובשים מלבוש עליון ועושים הכנה ככה זוכים לזה. כי איך יקח האש בלא כלי. ולכן יש כמה לומדים, שבקיאים בכל הש"ס ופוסקים ראשונים ואחרונים, ממלאים את הכלי עוד ועוד, וכשהוא בלא יראה אינו כלום, כי עיקר התורה הוא לא בשביל הידע אלא בשביל להגיע לחיבור עם הקב"ה. כי לוקח האש בלא כלי, ונשרף הוא והמוחין שלו, ואינו יכול לעבוד את השי"ת, כי נשרפו המוחין שלו.

צריכים להיות עסוק עם הנותן התורה

דהיינו האורות היו יותר גדולים מהכלים, נשמות מתוהו וכלים מעולם התיקון, כתוב הלואי אותי עזבו ותורתי שמרו, אותי זה האותיות דהיינו אדם שעסוק רק עם האותיות עם הידע של התורה זה גרוע מאוד, אבל העיקר הוא להיות עסוק עם הנותן התורה, ואז אורך ימים בימינה שמאלה עושר וכבוד, דהיינו צריכים להתאים את האורות והכלים, אבל אורות בלי כלים יכול להיות מצב של שריפה.

בתורה יש הרבה אור ופחות לבושים

והעצה לזה איך יראים מהשי"ת, הוא באמונה, כי לזה לא שייך ידע אלא אמונה בלבד, וצדיק באמונתו יחיה. להאמין, אדם שמתיישב ללמוד תורה צריך לדעת שהוא יתברך מלא כל הארץ כבודו, ולית אתר פנוי מיניה. ואין מקום בעולם שהקב"ה לא נמצא שם, ולית מחשבה תפיסה ביה כלל. אבל אדם שלא חי ככה וחושב שהקב"ה לא נמצא בכל מקום, אז הוא צריך את התורה שיזכך אותו לחזור להקב"ה, ואם אדם ניגש לתורה כמו כל דבר בעולם אז התורה לא רק לא יעזור לך אלא עוד ישרוף אותך, בכל העולם יש הרבה לבושים וקצת אור, וכשהולכים עם התורה יש שם הרבה אורות וקצת לבושים, באותו תורה אפשר תמות ואפשר תחיה, אפשר לקחת את התורה ולהתחבר לפנימיות ולהקב"ה, ואפשר להגיע למצב למות מזה ולהיכנס לעולם הזה ולחיצוניות.

צריכים לשמוע את האינו מושג שלנו האישי

ואיך לא ירא מפני מלך גדול ונורא, העומד עליו בשעה שלומד הגמרא. כי אפשר לפגוש את הקב"ה בעצמו בתוך התורה. הגם שמלא כל הארץ כבודו, א"כ למה צריכים אנו את הפחד כאן בתורה יותר מכל מקום אחר. אך שם הוא התגלות יותר, בתורה אפשר למצוא את הקב"ה הרבה יותר מכל מקום אחר, יש הרבה אורות אבל פחות כלים, שהשי"ת מתגלה אצלו יותר בשעה שלומד. והעיקר ללכת מהמושג לאינו מושג, אבל לפני שאתה שומע

שהתורה הוא אינו מושג תשמע קודם את האיננו מושג שלך, כי אדם יודע שמלא כל הארץ כבודו, ומה שאתה לוקח לעצמך זה רק דמיון, ומה שאתה חושב שהקב"ה הוא דמיון תאמין שזה המציאות.

סיפור עם המגיד ממעזריטש זי"ע

הרה"ק מרוזין זי"ע סיפר: שהמגיד ממעזריטש זי"ע היה לו חדר מיוחד בבית מדרשו של הבעש"ט הק', ופעם אחד כשהיה שם ראה על רבו הבעש"ט הק' שהקצה של הבעקישטע שלו לא כ"כ מסודר, וניגש לסדרו, ואז תפס אותו פחד ורעדה ולא היה יכול להירגע מזה עד סוף אותו התפילה. ואז הפטיר הרוזינער זי"ע דע זיידע דע מגיד איז קיין קטליא קניא נישט געווען, כלומר הוא לא היה אדם פשוט, והבעש"ט כביכול הוא לא היה, ואם המגיד כ"כ רעד מהבעש"ט שהוא לא כביכול על אחת כמה וכמה שאנו צריכים לרעוד מהקב"ה בכבודו ובעצמו.

טעם למה קורין אותו שבת הגדול

האמרי חיים היה אומר למה קוראים אותו שבת הגדול, אלא ששת ימי המעשה כבר כלולים בשבת שלפני זה, ואם הולך להיות לנו ליל הסדר אז יהיה לנו גם איתערותא דלתתא וגם איתערותא דלעילא וממילא שבת שלפני זה הוא שבת הגדול.